

(19)

(10) **LT 4080 B**

(12)

PATENTO APRAŠYMAS

(11) Patent numeris: **4080**

(51) Int. Cl.⁶: **A61K 33/14**
A61K 35/78

(21) Paraiškos numeris: **96-019**

(22) Paraiškos padavimo data: **1996 03 01**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **1996 09 25**

(45) Patent paskelbimo data: **1996 12 27**

(72) Išradėjas:

Virginijus Biskys, LT
Romualdas Mikelskas, LT
Isak Lozinskij, LT
Valentina Taran, LT
Mindaugas Biskys, LT
Raimondas Butkus, LT

(73) Patent savininkas:

Palangos reabilitacijos ligoninė, Vytauto g. 153, Palanga, LT
Uždaroji akcinė bendrovė "DAVALIS", Gedminių g. 4-34, 5800 Klaipėda, LT

(54) Pavadinimas:

Kompozicija gydomosioms vonioms

(57) Referatas:

Išradimas priklauso vaistams ir medikamentams, skirtiems terapiniams ir higieniniams tikslams.

Į pristatomo gydomojo preparato - natrio chlorido aromatizuotos vonios sudėtį papildomai įeina aktyvus ingredientas - natūralus eterinis aliejus. Norint pažymėti vonių rūšį, vartojamas maistinis dažas. Kompozicijos sudėtis (gramais): natrio chloridas - 1000-1100; natūralus eterinis aliejus - 0,9-1,2; maistinis dažas - 0,9-1,0.

Kaip natrio chloridas naudojama valgomoji druska, kaip gydantieji eteriniai aliejai naudojami lavandos, rožės, mėtos, kėnio, šalavijo žiedynų natūralūs aliejai.

Valgomosios druskos kalibruotų kristalų, prisotintų eteriniu aliejumi ir maistiniu dažu, aromatizuota mineraline druska, ištirpinta vandenyje 36-37 °C temperatūroje, tuo pat metu daro terapinį ir inhaliacinį poveikį žmogaus organizmui.

Išradimas priklauso vaistams ir medikamentams, skirtiems terapiniams ir higieniniams tikslams, ir būtent gydomiesiems preparatams, į kurių sudėtį įeina organiniai aktyvūs ingredientai, naudojami kaip gydomosios vonios.

Natrio chlorido vonios reguliuoja centrinės nervų sistemos funkcinę būklę, sukelia organizme imunogeninę pertvarką, žymiai pakeičia apykaitos procesų eigą.

Šių vonių šiluminis poveikis žmogaus organizmui žymiai skiriasi nuo gėlių ir kitų mineralinių bei dujinių vonių.

Žinomos natrio chlorido vonios, paruoštos natrio chlorido (NaCl), ištirpinto vandenyje (H_2O), pridedant parfumerijoje naudojamų aromatinių medžiagų, pagrindu "Kurortologija ir fizioterapija", V.M.Bogoliubovos redakcija, Maskva, Medicina, 1985 m., psl. 187).

Tačiau šių vonių sidėtis nepakankamai efektyvi kompleksinio poveikio žmogaus organizmui požiūriu. Aromatinės medžiagos neturi gydomųjų savybių, ribotas vonių įvairumas pagal farmakologinį bei terapinį poveikį.

Pateikiamojo išradimo uždavinys (tikslas) yra natrio chlorido vonių efektyvumo žmogaus organizmui padidinimas, dirginant odos periferines galūnes vandens procedūrų metu tuo pačiu metu dirginant uoslės analizatorių gydomųjų aromatinių medžiagų sedaktiniu poveikiu centrinei nervų sistemai.

Šis uždavinys išspręstas sukūrus dirbtinį vaistinį preparatą - natrio chlorido vonią, įvedant papildomą organinį ingredientą - eterinius aliejus bei maistinius dažus į natrio chlorido (NaCl) mišinį.

Kaip natrio chloridas pritaikyta valgomoji druska, o priklauso - mai nuo vonios paskirties panaudoti įvairūs natūralūs eteriniai aliejai bei maistiniai dažai.

Eteriniai aliejai gaunami nudistiliuojant vandens garais šviežiai surinktus kultivuojamų augalų žiedynus, pvz. lavandas, rožes, mėtus, kėnius, šalavijus.

Maistiniai dažai panaudoti daugiausia malonių žmogaus akiai spalvų, pvz. geltonos, žalios, mėlynos, raudonos, oranžinės ir šios spalvos skirtos gydomųjų vonių rūšių pažymėjimui.

Kompoziciją iš valgomosios druskos, natūralių eterinių aliejų ir maistinių dažų iš anksto paruošia kaip aromatinę mineralinę druską šiais svorių santykiais: 1 kg valgomosios druskos naudoja 0,9-1,2 gramus eterinio aliejaus ir 0,9-1,0 gramą maistinio dažo .

Prieš valgomosios druskos maišymą sietu-vibratoriumi ji pa-skirstoma į tris frakcijas: mažiau nei 2 mm, 2-5 mm, daugiau nei 5 mm.

Vienos frakcijos valgomosios druskos kristalus sraigtniu kon-vejeriu paduoda į matavimo talpą ir išberia į maišytuvą, į kuri per kalibruotą angą matavimo pipete įpila eterinio aliejaus ir maisti-nio dažo, kad jie įsigertų į valgomosios druskos kristalus .

Kompozicinius ingredientus maišo 15-20 minučių besisukantis maišytuvas, kuriame automatiškai keičiasi sukimosi kryptis. Taip gauname aromatizuotą mineralinės druskos kompoziciją.

Norint paruošti aromatizuotą mineralinę gydomąją vonią, aroma-tizuotą mineralinę druską tirpdo vandenyje 36-37°C temperatūroje , skaičiuojant 2,5-2,6 gramus druskos 1,0 litrui vandens.

Taip 200 litrų vandens fajansinei voniai reikia 500-520 gramų aromatizuotos mineralinės druskos.

15 minučių trunkanti gydomoji procedūra skiriama kas dieną ar-ba kas antrąją dieną. Gydomo kursas - 10 vonių.

Didelė natūralių eterinių aliejų bei maistinių dažų įvairovė leidžia padidinti pateikiamojo gydomojo preparato farmakologinį bei terapinį poveikį žmogaus organizmui, išplėsti parodymų sritį dėl preparato naudojimo, padidinti jo efektyvumą.

Pateikiamojo gydomojo preparato su įvairiais eteriniais alie -
jais bei maistiniais dažais konkrečiau naudojimo pavyzdžiai:

Aromatinės mineralinės druskos rūšis gydomą- jai voniai	Farmakologinis ir terapi- nis vonios poveikis	Parodymai dėl gydomosios vonios naudo- jimo	Kontraindika- cija

1	2	3	4

Aromatinė mineralinė druska "Levanda" gy- domajai voniai	-antiseptinis -antispazminis -raminantis centrinę ner- vų sistemą -analgetinis (malšina neu- rologinius skausmus)	-chroniškai nespe- cifiniai kvėpa - vimo takų nega - lavimai; -chroniškai LOR negalavimai; -kraujotakos or - ganų ligos; -atraminio judėji- mo aparato ligos; -nervų sistemos fundamentalūs su- trikimai; -postresinės bū - senos.	-padidėjęs jautrumas kvapams; -individa- li alergija gydomie- siams au - galams -kardiovas - kuliarinės ir kvėpa - vimo sis - temos nepa- kankamumas; -bendrosios kontraindi- kacijos van- dens proce - dūroms.

Aromatinė mineralinė druska "Mėta" gydo - majai voniai	-analgetinis(skausmą malšinantis); -antispazminis; -baktericidinis; -anestezinis; -raminantis.	-nervų sistemos funkciniai sutrikimai; -kraujotakos or - ganų ligos; -chroniškai nespe- cifiniai kvėpa - vimo organų ne - galavimai; -periferinės nervų sistemos susirgi- mai;	-padidėjęs jautrumas kvapams; -individa- li alergija gydomiesiems augalams; -kardiovasku- liarinės ir kvėpavimo sistemos nepa- kankamumas; -bendrosios kontraindi - kacijos van- dens proce - dūroms.

1	2	3	4
Aromatinė mineralinė druska "Pušų" gydomajai voniai.	-antiseptinis; -baktericidinis; -fitocidinis; -stimuliuojantis širdies ir kvėpavimo organų veiklą.	-chroniškai nespecifiniai susirgimai kvėpavimo organų; -nervų sistemos funkciniai sutrikimai; -odos ligos; -širdies ir kraujagyslių sistemos susirgimai.	Kontraindikacijos tokios pat.
Aromatinė mineralinė druska "Rožė" gydomajai voniai.	-baktericidinis; -bakteriostatinis; -antispazminis; -stimuliuoja nervų, kvėpavimo ir kraujotakos sistemas.	-odos ligos; -chroniškai nespecifiniai kvėpavimo organų susirgimai; -nervų sistemos funkciniai susirgimai; -medžiagų apykaitos sutrikimai.	Kontraindikacijos tokios pat.
Aromatinė mineralinė druska "Šalavijų" gydomajai voniai.	-tonizuojantis; -antispazminis; -priešuždegiminis; -gerina audinių regeneraciją ir odos funkciją.	-skrandžio ir žarnų susirgimai; -medžiagų apykaitos sutrikimai; -odos ligos; -atramos-judėjimo aparato susirgimai; -nervų sistemos funkciniai sutrikimai.	Kontraindikacijos tokios pat.

Lyginant su žinomomis natrio chlorido voniomis pristatomoji gydomoji vonia padidina jos gydančiąsias savybes, veikdama žmogaus organizmo ne tik odos dangą šiam priiminėjant vandens procedūras, tačiau tuo pačiu metu jaučiamas inhaliacinis aerozolinis poveikis žmogaus organizmui kvėpavimo traktu.

IŠRADIMO APIBRĖŽIMAS

1. Kompozicija gydomosioms mineralinėms vonioms, į kurią įeina natrio chloridas, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad į jos sudėtį papildomai įjungtas organinis aktyvus ingredientas - natūralus eterinis aliejus ir maistiniai dažai šiais komponentų svorių santykiais (gramais):

natrio chloridas	1000-1100
natūralus eterinis aliejus	0,9-1,2
maistiniai dažai	0,9-1,0

2. Kompozicija pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad natrio chloridu yra valgomoji druska.
3. Kompozicija pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i tuo, kad eteriniai aliejai yra iš kultivuojamų augalų šviežiai surinkto žiedyno, pvz. lavandos, rožės, mėtų, kėnio, šalavijo, natūralūs aliejai, pasižymintys gydančiosiomis savybėmis jų inhaliaciniu poveikiu.
4. Kompozicijos pagal 1-3 punktus gavimo būdas b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad paskirstytą į kalibruotas frakcijas valgomąją druską konvejeriu paduoda į matavimo talpą, po to išberia į maišytuvą, į kurį per kalibruotą angą įpila eterinio aliejaus ir maistinio dažo, ingredientus maišo 15-20 minučių, taip gaudami aromatizuotą mineralinės druskos kompoziciją.
5. Gavimo būdas pagal 4 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad valgomąją druską iš anksto paskirsto į kalibruotas frakcijas pagal kristalų dydį: mažiau nei 2 mm, 2-5 mm, daugiau nei 5 mm.
6. Būdas pagal 4 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad maistinius dažus deda siekiant atskirti gydomųjų vonių rūšį.

7. Gydomosios vonios paruošimo būdas, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad priklausomai nuo susirgimo pobūdžio 500-520 g aromatizuotos mineralinės druskos pagal 1-3 punktus ištirpina 200 l 36-37°C temperatūros vandenyje.

8. Gydomoji vonia, gauta pagal 7 punktą, skirta naudoti 15-20 minučių kaip gydomoji vandens ir inhaliacinė procedūra, veikianti žmogaus organizmą - dirginant odos receptorių periferines galūnes, dirginant uoslės analizatorių ir kvėpavimo organus.